

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 18. travnja 2024.
(OR. en)

9099/24
ADD 1

UK 60

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	18. travnja 2024.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2024) 169 final
Predmet:	PRILOG Preporuci za ODLUKU VIJEĆA o odobravanju otvaranja pregovora o sporazumu između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o mobilnosti mladih

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2024) 169 final.

Priloženo: COM(2024) 169 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 18.4.2024.
COM(2024) 169 final

ANNEX

PRILOG

Preporuci za ODLUKU VIJEĆA

**o odobravanju otvaranja pregovora o sporazumu između Europske unije i Ujedinjene
Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske o mobilnosti mladih**

PRILOG

SMJERNICE ZA PREGOVORE O SPORAZUMU IZMEĐU EUROPSKE UNIJE I UJEDINJENE KRALJEVINE VELIKE BRITANIJE I SJEVERNE IRSKE O MOBILNOSTI MLADIH

I. OPĆI KONTEKST

1. Sporazum o trgovini i suradnji između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, s druge strane („Sporazum o trgovini i suradnji”)¹ primjenjuje se od 1. siječnja 2021. Uz Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju („Sporazum o povlačenju”)², on je temelj je bilateralnih odnosa između Unije i Ujedinjene Kraljevine.
2. Iako se u Sporazumu o trgovini i suradnji utvrđuje koordinacija socijalne sigurnosti koja omogućuje mobilnost osoba u skladu s domaćim pravom stranaka, njime se ne uređuje sama mobilnost, tj. mogućnost da državljanin jedne stranke privremeno ili stalno boravi na državnom području druge stranke. Sporazum o trgovini i suradnji sadržava i pravila o ulasku i privremenom boravku fizičkih osoba u poslovne svrhe koja se, međutim, odnose samo na slučajeve privremene prisutnosti u posebnu svrhu (npr. pružanje usluga).
3. Mobilnost između Unije i Ujedinjene Kraljevine sada je zapravo uređena odgovarajućim domaćim (imigracijskim) pravilima Unije (i njezinih država članica) i Ujedinjene Kraljevine. To je prouzročilo smanjenje mobilnosti građana Unije i Ujedinjene Kraljevine i osobito utjecalo na njihove mogućnosti da steknu inozemno iskustvo u Ujedinjenoj Kraljevini odnosno Uniji i iskoriste razmjene mladih i razmjene u područjima kulture, obrazovanja, istraživanja i osposobljavanja.
4. Tijekom 2023. Ujedinjena Kraljevina obratila se nekim (ali ne svim) državama članicama s namjerom da pregovorima dogovori aranžmane za mobilnost mladih po uzoru na vizni program Ujedinjene Kraljevine za mobilnost mladih. To bi dovelo do različitog postupanja prema građanima Unije koji žele otići u Ujedinjenu Kraljevinu. Nadalje, tim se pristupom ne bi uklonile glavne prepreke mobilnosti s kojima se suočavaju mladi.

II. SVRHA I PODRUČJE PRIMJENE PREDVIĐENOG SPORAZUMA

5. U svojim smjernicama od 23. ožujka 2018. (potvrđenima u Zaključcima od 13. prosinca 2019.) Europsko vijeće (članak 50.) navelo je cilj Unije da u buduće partnerstvo s Ujedinjenom Kraljevinom uključi „[...]ambiciozne odredbe o kretanju fizičkih osoba, utemeljene na potpunom reciprocitetu i nediskriminaciji među državama članicama [...]”. Vijeće je 25. veljače 2020. donijelo Odluku o odobravanju otvaranja pregovora o novom partnerstvu s Ujedinjenom Kraljevinom. U području mobilnosti, osim putovanja bez vize za kratkotrajne boravke i koordinacije socijalne sigurnosti, u smjernicama priloženima toj odluci navedeno je, u skladu s Političkom izjavom kojom se uspostavlja okvir za budući odnos između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine iz 2019., da bi tada predviđeno partnerstvo trebalo biti

¹ (SL L 149, 30.4.2021., str. 10.)

² (SL L 29, 31.1.2020., str. 7.)

usmjereno na utvrđivanje uvjeta ulaska i privremenog boravka fizičkih osoba u svrhe kao što su istraživanje, studij, osposobljavanje i razmjene mladih.

6. Cilj je pregovora postići uravnotežen sporazum između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine u području mobilnosti mladih, iz kojeg ne bi nužno bila isključena nijedna specifična svrha boravka, pa bi mogao imati šire područje primjene od onog predviđenog Odlukom Vijeća iz 2020.
7. „Mobilnost” u smislu predviđenog sporazuma podrazumijeva boravište fizičke osobe, tj. trajni boravak. Stoga se predviđeni sporazum ne odnosi na pitanja olakšavanja putovanja, kao što su prihvaćanje drugih putnih isprava umjesto putovnica ili posebne trake na graničnim prijelazima, niti na privremeno pružanje usluga na temelju prisutnosti fizičke osobe na državnom području druge stranke. Potonje je obuhvaćeno dijelom drugim (Trgovina, prijevoz, ribarstvo i drugi aranžmani) glavom II. (Usluge i ulaganja) Sporazuma o trgovini i suradnji i predviđeni sporazum ne utječe na to.
8. Predviđeni sporazum trebao bi biti dopunski sporazum Sporazumu o trgovini i suradnji u smislu članka 2. tog sporazuma, pa bi doprinio razvoju ukupnih bilateralnih odnosa između Europske unije i Ujedinjene Kraljevine.

III. SADRŽAJ PREDVIĐENOG SPORAZUMA

OPĆA NAČELA

9. Predviđenim sporazumom trebala bi se osigurati ravnoteža prava i obveza. On mora osigurati autonomiju pravnog poretka i odlučivanja Unije, kao i zaštitu financijskih interesa Unije te biti u skladu s temeljnim načelima Unije. Trebao bi se temeljiti na nediskriminaciji među građanima Unije i reciprocitetu.
10. Predviđeni sporazum trebao bi odražavati status Ujedinjene Kraljevine kao treće zemlje izvan schengenskog područja i države koja nije članica Unije, zbog čega nema iste obveze kao članica i ne može imati ista prava i uživati iste povlastice kao članica. Konkretno, predviđeni sporazum ne bi trebao dati državljanima Ujedinjene Kraljevine pogodnosti temeljne slobode kretanja koju uživaju građani Unije. Ne bi trebao ni značiti odobrenje istih povlastica kao što su one koje uživaju korisnici dijela Sporazuma o povlačenju koji se odnosi na prava građana.

ARANŽMANI ZA MOBILNOST MLADIH U PREDVIĐENOM SPORAZUMU

CILJ I PODRUČJE PRIMJENE

11. Predviđenim sporazumom trebala bi se omogućiti mobilnost mladih građana Unije u Ujedinjenu Kraljevinu i državljana Ujedinjene Kraljevine u državu članicu Unije.
12. Osobno područje primjene predviđenog sporazuma trebalo bi ograničiti na mlade građane Unije i državljane Ujedinjene Kraljevine (npr. starosti od 18 do 30 godina na početku razdoblja boravka).

RAZDOBLJE BORAVKA

13. Razdoblje boravka trebalo bi biti ograničeno na razuman vremenski okvir (npr. četiri godine).

DOPUŠTENE AKTIVNOSTI

14. Mobilnost na temelju predviđenog sporazuma ne bi trebala biti uvjetovana svrhom, tj. dopuštene aktivnosti u okviru predviđenog sporazuma trebale bi uključivati rad, studij, osposobljavanje/pripravništvo (među ostalim i u kontekstu obrazovnog programa druge stranke), istraživanje, volontiranje, druge aktivnosti ili samo posjete/putovanja tijekom razdoblja boravka.
15. Međutim, te aktivnosti ne bi trebale uključivati one koje su obuhvaćene područjem primjene dijela drugog (Trgovina, prijevoz, ribarstvo i drugi aranžmani) glave II. (Usluge i ulaganja) Sporazuma o trgovini i suradnji.
16. Mobilnost na temelju predviđenog sporazuma ne bi trebalo ograničavati kvotama.

UVJETI ZA PRIHVAT I RAZLOZI ZA ODBIJANJE

17. Svi uvjeti prihvata trebali bi biti utvrđeni u predviđenom sporazumu. Trebali bi se temeljiti na zajedničkim uvjetima prihvata, npr. trebali bi uključivati važeću putnu ispravu, valjano sveobuhvatno zdravstveno osiguranje i dokaz o dostatnim sredstvima za uzdržavanje (uzimajući u obzir je li podnositelj zahtjeva zaposlen ili ne).
18. Korisnik bi trebao ispunjavati te uvjete tijekom cijelog razdoblja boravka.
19. „Sustav sponzorstva” Ujedinjene Kraljevine ili slični sustavi ne bi se trebali primjenjivati.
20. Predviđeni sporazum trebao bi sadržavati relevantne razloge za odbijanje zahtjeva kao što je prijetnja javnoj politici, javnoj sigurnosti ili javnom zdravlju.

PRIHVAT, UKLJUČUJUĆI OPSEG PRIHVATA

21. Predviđenim sporazumom trebalo bi utvrditi pravila prihvata, tj. provjeru, u okviru *ex ante* provjere prije ostvarivanja prava na mobilnost, ispunjavanja uvjeta utvrđenih u predviđenom sporazumu.
22. Pravo na mobilnost u Uniju trebalo bi se moći ostvariti samo u državi članici koja je prihvatila državljanina Ujedinjene Kraljevine, tj. prihvata jedne države članice ne bi trebao omogućiti mobilnost unutar Unije, odnosno odlazak u drugu državu članicu.
23. Naknade za obradu zahtjeva ili izdavanje vize ili boravišne dozvole ne bi trebale biti nerazmjerne ili prekomjerne.

JEDNAKO POSTUPANJE

24. Prema korisnicima predviđenog sporazuma trebalo bi postupati jednako kao prema državljanima, barem u pogledu radnih uvjeta, uključujući plaću i otkaz, kao i zdravlje i sigurnost na radnom mjestu, slobodu udruživanja, određene aspekte obrazovanja i strukovnog osposobljavanja, porezne olakšice, ako je osoba porezni rezident, te usluge savjetovanja koje pružaju službe za zapošljavanje. To se ne bi trebalo proširiti na stipendije i zajmove za studij i uzdržavanje ni druge potpore i zajmove.
25. Predviđenim sporazumom trebalo bi utvrditi jednako postupanje u pogledu školarina za visoko obrazovanje i osposobljavanje.
26. Predviđenim sporazumom korisnike iz Unije trebalo bi osloboditi plaćanja „dodatne naknade za zdravstvenu zaštitu” Ujedinjene Kraljevine.

ČLANOVI OBITELJI

27. Predviđenim sporazumom trebali bi se utvrditi uvjeti za ostvarivanje prava na spajanje obitelji sa sponzorom (korisnikom sustava) i definirati članove obitelji koji ispunjavaju uvjete za takvo spajanje.

POVEZANOST S DRUGIM ASPEKTIMA PRAVA EU-A ILI DRŽAVA ČLANICA

28. Predviđenim sporazumom ne bi se trebala dovoditi u pitanje pravila Ujedinjene Kraljevine, Unije i nacionalna pravila kojima se osiguravaju zakoniti migracijski putovi, tj. trebalo bi utvrditi dodatni migracijski put pored postojećih u obje stranke, ako postoje.
29. Predviđenim sporazumom ne bi se trebala dovoditi u pitanje pravila Unije i država članica o stjecanju statusa osobe s trajnim /dugotrajnim boravkom.
30. Predviđenim sporazumom ne bi se trebala dovoditi u pitanje:
- pravila o koordinaciji socijalne sigurnosti utvrđena u Sporazumu o trgovini i suradnji,
 - pravila o dvostrukom oporezivanju,
 - pravila o nadzoru osoba koje prelaze granice stranaka, uključujući putne olakšice bilo koje stranke,
 - pravila kojima se zahtijeva registracija državljanina druge stranke u određenom roku nakon dolaska.

OSTALI ASPEKTI

31. Jednako postupanje u pogledu naknada za školarinu za visoko obrazovanje i osposobljavanje trebalo bi se primjenjivati neovisno o viznom programu.
32. Predviđenim sporazumom trebalo bi utvrditi da se osobama koje zakonito borave na državnom području stranke ne smije zabraniti ulazak na državno područje te stranke.
33. Predviđenim sporazumom ne bi se trebalo dovoditi u pitanje aranžmane o Zajedničkom putnom prostoru koji se primjenjuju između Ujedinjene Kraljevine i Irske, kako je navedeno u članku 38. stavku 2. Sporazuma o povlačenju i u članku 3. Windsorskog okvira.

INSTITUCIJSKE ODREDBE

34. Predviđeni sporazum trebao bi biti dopunski sporazum Sporazumu o trgovini i suradnji, kako je predviđeno u članku 2. tog sporazuma. Stoga bi trebao biti dio istog jedinstvenog i ujednačenog institucionalnog okvira kao i sam Sporazum o trgovini i suradnji, čiji su sastavni dio pravila o rješavanju sporova.
35. Unutar tog okvira trebalo bi osnovati novi specijalizirani odbor za provedbu predviđenog sporazuma.

IV. TERITORIJALNO PODRUČJE PRIMJENE

36. Budući da je to dopunski sporazum, teritorijalno područje primjene predviđenog sporazuma trebalo bi biti područje primjene Sporazuma o trgovini i suradnji.

V. VJERODOSTOJNI JEZICI

37. Predviđeno partnerstvo trebalo bi biti jednako vjerodostojno na svim službenim jezicima Unije i u tu svrhu sadržavati jezičnu klauzulu.

VI. POSTUPOVNI ARANŽMANI ZA VOĐENJE PREGOVORA

38. Komisija bi trebala voditi pregovore u stalnoj koordinaciji i dijalogu s Vijećem i njegovim pripremnim tijelima. U tom smislu Vijeće i Coreper, uz pomoć [naziv posebnog odbora], trebali bi davati smjernice Komisiji.
39. Komisija bi se trebala pravodobno savjetovati s pripremnim tijelima Vijeća i izvješćivati ih. Komisija bi trebala pravodobno osigurati sve potrebne informacije i dokumente povezane s pregovorima.
40. Komisija bi trebala pravodobno i u potpunosti izvješćivati Europski parlament o pregovorima.